

Cezaria Baudouin de Courtenay- Ehrenkreutz-Jędrzejewiczowa Rektor PUNO

Seria: Profesorki Super-Babki
Nr odcinka: 216
Podseria: składanki
Podseria: rektor uniwersytetu

- =====
- [1] Draus J.: *Życie i działalność Cezarii Baudouin de Courtenay-Jędrzejewiczowej (1885–1967)*, [w:] *Losy Polek żyjących na obczyźnie i ich wkład w kulturę i naukę świata. Historia i współczesność*, pod red. Agaty i Zbigniewa Judyckich, Wydawnictwo CZELEJ, Lublin 1999.
- [2] Zadrożyńska A., Zamojska D.: *Cezaria Baudouin de Courtenay-Ehrenkreutz-Jędrzejewiczowa*, [w:] *Etnografowie i ludoznawcy polscy. Sylwetki, szkice biograficzne*, t. 1., red. E. Fryś-Pietraszakowa, A. Kowalska-Lewicka, A. Spiss, PTL, Wrocław – Kraków 2002, s. 3–7.
- [3] Michał Laszczkowski: „Kobiety Niepodległej”, Biuro Programu „Niepodległa”, Warszawa 2021. //do wyklikania
- =====

Bohaterką odcinka jest **Cezaria Anna Baudouin de Courtenay-Ehrenkreutz-Jędrzejewiczowa**, już samo nazwisko jest wyjątkowe. Jego ostatnia część świadczy o tym iż była **żoną premiera** II Rzeczypospolitej **Janusza Jędrzejewicza**¹.

Urodziła się w mieście uniwersyteckim w Dorpacie² (dziś Tartu w Estonii), 2 sierpnia 1885 roku. **Wtedy** była to część carskiej Rosji. Zmarła 28 lutego 1967r. w Londynie, przeżyła zatem 82 lata i dwie wojny światowe.

Tytułowe PUNO to **Polski Uniwersytet na Obczyźnie**, utworzony w 1939r. Mało znana instytucja. Eseista będąc na stypendium TEMPUS-a w Glasgow mieszkał przez pewien czas w domu Pana

¹ https://pl.wikipedia.org/wiki/Janusz_J%C4%99drzejewicz; o mężu naszej Bohaterki.

² <https://pl.wikipedia.org/wiki/Tartu>; o Jej mieście rodzinnym – jest nieznane, ale od 1582 w granicach Rzeczypospolitej!! Do 1625 gdy popadło pod władzę Szwedów. Uniwersytet założył król szwedzki.

Profesora dr inż. Bolesława Indyka, wspaniałego naukowca i gorącego polskiego patrioty, działacza harcerstwa – profesora PUNO!! We wrześniu 1993r. były wybory, z Nim i Jego Żoną pojechaliśmy do Polskiego Konsulatu w Edynburgu, gdzie była Komisja Wyborcza/Punkt do głosowania.

The screenshot shows the website of the Polish University Abroad in London (PUNO) celebrating its 80th anniversary (1939-2019). The banner features the university's logo and the text '80 lat PUNO' and 'Polski Uniwersytet Na Obczyźnie'. Below the banner, there is a navigation menu with items like 'Aktualności', 'Uniwersytet', 'Rekrutacja 2021/22', 'Dydaktyka', 'Badania i Nauka', and 'Kontakt'. The 'Uniwersytet' section is expanded, showing 'Tradycje', 'Darczyńcy', 'Senat', 'Struktura', and 'Kadra'. The 'Kadra' section lists 'PROFESOR HONOROWY: prof. Jerzy Wyrozumski' and 'PROFESOROWIE AFILIOWANI: prof. dr hab. Jolanta Chwastyk-Kowalczyk, prof. dr Ewa Lewandowska-Taraszuk, prof. dr hab. Mirosław Matyja, prof. dr hab. Elżbieta Perzycka'.

Stronę PUNO otwierano 13 marca 2023 roku.

Nasza Heroina naukowo zajmowała się etnologią, filozofią, lingwistyką, była pierwszą polską przedstawicielką fenomenologii w badaniach nad kulturą ludową. Pierwsza Pani Rektor dziejach w PUNO na emigracji w Londynie!! Po roku 1945 już częściej to bywało w innych polskich/krajowych Uczelniach (np. odc. 121 oraz 147)!!

Zdjęcie Bohaterki - Wikipedia

Eseista posiłkuje się tym razem stronami internetowymi zestawionymi w tekście i poniżej. Nasza Heroina studiowała w St. Petersburgu! Jako poddana cara znała język rosyjski – absolutnie płynnie, aby czytać podręczniki i zdawać egzaminy. Zapewne znała powszechnie wtedy uczone języki francuski, ale i angielski. Przeglądnięte teksty nie wyjaśniają skąd imię CEZARIA (CESARIA)³ – eseista miał ostatnio nauczyciela hiszpańskiego o imieniu Cesar – meksykanina.

<<W 1911r. jako jedna z pierwszych kobiet uzyskała dyplom I stopnia Petersburskiego Cesarskiego Uniwersytetu na podstawie rozprawy pt. „*Język modlitewnika maryjnego, wieku XVI wydanego przez prof. Ptaszyckiego*”.>> Promotorem rozprawy był słynny prof. Tadeusz Zieliński⁵. To wielka sprawa – pracować pod kierunkiem tytana/geniusza. W czasie studiów założyła (wraz z Zofią Sadowską⁶, Stanisławą Adamowiczową⁷ i Kazimierą Iłakowiczówną) **Stowarzyszenie Polek „Spójnia”**, skupiające kobiety studiujące na uczelniach petersburskich – warto przeczytać odwołania – to szalone super-babki, a Iłakowiczówna jest bohaterką dawnego odcinka naszej serii. Pani Cezaria w okresie petersburskim przygotowała dwie prace lingwistyczne: „Albanja i Albańcy” oraz „Kamień Latyr i Gorod Altyr”. Warto dodać iż zaczynała jako wolna słuchaczka, ale w końcu pozwolono kobietom studiować na uniwersytetach.

W latach 1927-1935 była profesorem etnografii i etnologii na Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie, a w latach 1935-1939 na Uniwersytecie Warszawskim. Była Kierowniczką sekcji etnologicznej Instytutu Naukowo-Badawczego Europy Wschodniej w Wilnie.

³ https://pl.wikipedia.org/wiki/Ces%C3%A1ria_%C3%89vora; o Cesarii z Afryki. <https://parenting.pl/cezaria>; informacje o imieniu Cezaria.

⁴ https://pl.wikipedia.org/wiki/Stanis%C5%82aw_Ptaszycki; o słynnym profesorze: << (ur. 12 kwietnia 1853 w Kuzowie, zm. 20 grudnia 1933 w Warszawie) – polski historyk, historyk literatury polskiej, wydawca, archiwista. W latach 1918–1926 był dyrektorem Archiwum Państwowego w Lublinie, potem objął stanowisko naczelnego dyrektora Wydziału Archiwów Państwowych w Ministerstwie Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.>>

⁵ [https://pl.wikipedia.org/wiki/Tadeusz_Zieli%C5%84ski_\(filolog\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Tadeusz_Zieli%C5%84ski_(filolog)); wybitny profesor << **Tadeusz Stefan Zieliński**, ps. „Eheu” (ur. 14 września 1859 w Skrzypczyńcach^[1], powiat kaniowski, gubernia kijowska, Imperium Rosyjskie, zm. 8 maja 1944 w Schondorf am Ammersee, Górna Bawaria) – polski historyk kultury, filolog klasyczny, profesor Uniwersytetu w Petersburgu i Uniwersytetu Warszawskiego, członek Polskiej Akademii Umiejętności [...] Był jednym z najwybitniejszych i najwszechstronniejszych badaczy świata antycznego. W latach 20. kilkakrotnie zgłaszano jego kandydaturę do literackiej Nagrody Nobla. >>.

⁶ https://pl.wikipedia.org/wiki/Zofia_Sadowska; <<W 1914 roku jako pierwsza kobieta i zarazem pierwsza Polka obroniła doktorat (*O wpływie niebiałkogennych aminów na naczynia obwodowe*) na Wojenno-Medycznej Akademii w Sankt-Petersburgu>>.

⁷ https://pl.wikipedia.org/wiki/Stanis%C5%82awa_Adamowiczowa; profesor medycyny – mogła by być bohaterką naszej serii ---- ale nie ma o niej książki.

Nasza Bohaterka – co rzadkie w Jej czasach – była trzykrotnie mężatką. Jej pierwszym mężem był Maksymilian Vasmer⁸, kolega ze studiów w Petersburgu, a potem profesor w Berlinie i wybitny slawista. Pochodził z rodziny niemieckiej osiadłej w stolicy ówczesnej Rosji. Drugim małżonkiem był Stefan Ehrenkreutz⁹, działacz PPS, a następnie profesor dawnego prawa litewskiego na USB w Wilnie i ostatni rektor tegoż Uniwersytetu jako polskiego, wybitny naukowiec, obecnie nieznany. Dziś istnieje (w starych budynkach) uniwersytet litewski, a Wilno jest przecież stolicą Litwy. Trzecim mężem naszej Heroiny był Janusz JĘDRZEJEWICZ¹⁰, działacz PPS i POW, współpracownik Józefa Piłsudskiego, **minister** Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego (1931-1934), a także okresowo równocześnie **premier II RP** (1933-1934). Z małżeństwa z Stefanem Ehrenkreutzem miała troje dzieci – zmarłą tragicznie córkę Krystynę oraz synów: Tadeusza i Andrzeja. Generalnie mężowie Heroiny to wybitni „osobnicy”, w serii nie wnikamy w życie prywatne Bohatek, może wtedy trudno było zrozumieć genialną żonę?, o wielkich sukcesach? Można wyklikać podłe komentarze iż oni pomagali Jej w karierze, czuć, że to bzdura.

Podkreślmy, że w **1920 roku**, wraz z rodziną, przeniosła się (uciekła) do Wilna. Decyzja zbawienna, bo przecież powstała komunistyczna Rosja Sowiecka. Niepodległa Polska (II RP) istniała dopiero 2 lata i potrzebowała kadr – ludzi z wyższym wykształceniem, naukowców.

Jej mąż brał udział w tworzeniu uniwersytetu (USB), a ona zajęła się nauczaniem w miejscowym gimnazjum. Po dwóch latach na podstawie rozprawy *”Święta Cecylia - przyczynek do genezy apokryfów”* **habilitowała** się na **Uniwersytecie Warszawskim**. Zdobyty stopień naukowy umożliwił jej podjęcie pracy na Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie¹¹. Wyżej pisano iż publikowała ciekawe prace, co zapewne

⁸ https://en.wikipedia.org/wiki/Max_Vasmer; << Max (Maksymilian) Julius Friedrich Vasmer (German: [ˈfasmɐ]; Russian: Максимилиан Романович Фасмер, romanized: *Maksimilian Romanovič Fásmer*; 28 February 1886 – 30 November 1962) was a Russian-German linguist. He studied problems of etymology in Indo-European, Finno-Ugric and Turkic languages and worked on the history of Slavic, Baltic, Iranian, and Finno-Ugric peoples. >>.

⁹ https://pl.wikipedia.org/wiki/Stefan_Ehrenkreutz; <<**Uzyskał stopień doktora, na Uniwersytecie w Lipsku, broniąc pracę na temat historii społecznej trzynastowiecznej Polski (*Beiträge zur sozialen Geschichte Polens im XIII Jh.*)>>.**

¹⁰ https://pl.wikipedia.org/wiki/Janusz_Jędrzejewicz; o mężu Bohaterki.

¹¹ Maria Znamierowska-Pruefferowa studiowała pod kierunkiem prof. Cezarii Baudouin de Courtenay-Ehrenkreutz, a później prof. Kazimierza Moszyńskiego etnologię – Maria jest bohaterką innego odcinka!!!

przyczyniło się także do awansu naukowego, dziś drogi *awansu* są inne. Ale wtedy dopiero co tworzono polską sieć akademicką – kadry były natychmiast potrzebne. Od 1924 roku prowadziła tam (USB) wykłady i ćwiczenia, a w 1927 roku została mianowana **zastępcą profesora** (dziś nie ma takiego stanowiska) etnologii i etnografii.

<<Wraz ze studentami zajmowała się badaniami terenowymi, koncentrując się przede wszystkim na powiązaniach obrzędowości ludowej z cyklem wegetacyjnym>>. Praca habilitacyjna - zgodnie z tradycją - ukazała się drukiem, w Jej przypadku w czasopiśmie „LUD”.

Książki [1] oraz [2] są polecane, książkę [3] da się wyklikać w Internecie. Zawiera ona kilkadziesiąt sylwetek kobiet – zgodnie z tytułem – które wybiły się, działały w okresie przed i po uzyskaniu niepodległości przez Polskę po ponad 120 latach niewoli. Prawie połowa z Pań zestawionych w tym opracowaniu występuje jako Bohaterki naszej serii na podstawie zupełnie innych książek!!! O Bohaterce w [3] piszą na stronie 21, a strona 20 to Jej zdjęcie portretowe. Generalnie taka jest zasada: fotografia *plus* jedno-stronicowy życiorys.

Jej pasją była etnografia, co było kierunkiem dość niszowym – monarchowie, cesarze, imperatorzy, car – prowadzili polityki germanizacji, rusyfikacji, a nawet madziaryzacji, a zatem znajomość „lokalności” była jakby niemile widziana. Nasza Bohaterka interesowała się metodologią badań etnograficznych i z tej dziedziny wiele publikowała, między innymi „*O potrzebach etnologii w Polsce*” czy „*Wskazówki dla zbierających przedmioty dla Muzeum Etnograficznego Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie*”. <<Cezaria podkreślała znaczenie typowości obiektów, opisu ich pochodzenia i przeznaczenia – bez których stają się one bezwartościowe naukowo, bez względu na walory estetyczne>>.

Na jednej ze stron internetowych czytamy: <<wielkim osiągnięciem badaczki było utworzenie Muzeum Etnograficznego przy Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie. Zaczątkiem zbiorów były eksponaty zgromadzone w 1925 roku, na wystawę tkanin ludowych. Wykorzystywała też swoje kontakty z regionalnymi Towarzystwami Popierania Przemysłu Ludowego. Współpracowała z Komisją Antropologiczną Polskiej Akademii Umiejętności>>. To była bardzo szlachetna i nowatorska działalność. Po Jej przeniesieniu/przeprowadzce do Warszawy,

Odniśnik '11' kontynuacja: <https://torun.wyborcza.pl/torun/7,48723,25503851,dzieki-niej-torun-ma-muzeum-etnograficzne-i-unikatowy-w-europie.html?disableRedirects=true>;

była inicjatorka powstania **MUZEUM ETNOGRAFICZNEGO** w Warszawie. Istnieje ono do dziś !!! Eseista zwiedzał to muzeum z wielkim zainteresowaniem, są zbiory ludowe, ze wszystkich regionów Polski, jest dział afrykański, a także azjatycki (indyjski, chiński), choć w Warszawie istnieje też inne muzeum krajów Dalekiego Wschodu. Wydaje się iż są to nowe eksponaty, a przedwojenne uległy zniszczeniu w czasie okupacji(?), Powstania Warszawskiego(?), celowo zniszczone przez Niemców?

Pracownicy naukowcy stanowią wielką i międzynarodową wspólnotę. Czasopisma fachowe bywają o zasięgu światowym. Naukowcy działają w stowarzyszeniach dla propagowania swoich dziedzin oraz swoich badań. Jedną z form aktywności są konferencje naukowe. Ona była współorganizatorem II Zjazdu Geografów i Etnografów Słowiańskich¹² (2-12 czerwca 1927r.) oraz II Międzynarodowego Kongresu Sztuki Ludowej (1930) – nie ma strony www.

Kierowała też Sekcją Etnograficzno-Geograficzną **Instytutu Naukowo-Badawczego Europy Wschodniej**¹³, prowadziła wykłady i ćwiczenia z etnografii w Szkole Nauk Politycznych przy tym Instytucie. Aktywnie działała na rzecz kobiet. Była przewodniczącą wileńskiego oddziału Stowarzyszenia Kobiet z Wyższym Wykształceniem.

W 1929 roku uzyskała nominację na profesora nadzwyczajnego. Była to pierwsza kobieca nominacja profesorska w Wilnie.

<https://www.rme.cbr.net.pl/index.php/kobiety-polskiej-wsi-portrety/1375-cezaria-anna-baudouin-de-courtenay-vasmer-ehrenkreutz-jedrzejowiczowa-pierwsza-kobieta-rektor>: Na podstawie tegoż źródła podaję dalsze dane z Jej życia.

Po wybuchu II wojny światowej wraz z mężem opuściła kraj i przez Lwów, Rumunię przedostała się na Bliski Wschód, gdzie m.in. pracowała w powołanym przez Stanisława Swianiewicza¹⁴ Biurze Studiów Bliskiego

¹² <https://rcin.org.pl/dlibra/publication/19065/edition/25282?language=pl>; o konferencji.

¹³ https://pl.wikipedia.org/wiki/Instytut_Naukowo-Badawczy_Europy_Wschodniej; o miejscu Jej pracy/działalności.

¹⁴ https://pl.wikipedia.org/wiki/Stanis%C5%82aw_Swianiewicz; o wybitnym Polaku - << (ur. 7 listopada 1899 w Dyneburgu, zm. 22 maja 1997 w Londynie) – polski ekonomista, prawnik, pisarz

.....

i Środkowego Wschodu. Znowu na swej drodze spotkała postać wybitną, miała wyjątkowe szczęście. Od takich osób współpracownicy uczą się aktywności, metod pracy naukowej, poszerzają intelektualne horyzonty.

Była też jednym ze współzałożycieli Polskiego Instytutu Naukowego w Jerozolimie. W 1947r. roku Cezaria (wraz mężem) przeniosła się do Londynu. Jej mąż, **były premier RP**, zmarł w Londynie w 1951r., Ona przeżyła go o 18 lat. Na emigracji nadal prowadziła aktywną działalność zawodową i naukową. Działała na rzecz utworzenia Polskiej Rady Naukowej na Obczyźnie, w której następnie pełniła funkcję członka Wydziału Humanistycznego. Skoro kiedyś zajmowała się studiami z zakresu sowietologii – w wyżej wspomnianej wileńskiej instytucji badawczej, to miała zamknięty nie tylko powrót do komunistycznej Polski, ale nawet wizyta na kilka dni nie wchodziła w grę. Była też jednym ze **współzałożycieli Polskiego Uniwersytetu na Obczyźnie (PUNO)**. Wielu polskich naukowców podjęło pracę w różnych krajach, także w USA. Istniał Polski Wydział Lekarski przy Uniwersytecie w Edynburgu. Ale PUNO było szczególnie cenne, bo Polacy mogli uzupełnić wykształcenie – poznając pewne dziedziny z **polskiego** punktu widzenia – chyba szczególnie historię. Dalej zamieszczono ‘printsreeny’ ze strony internetowej tejże instytucji. Wykładała tam etnografię i etnologię, a od 1958 roku pełniła obowiązki **rektora tej uczelni**.

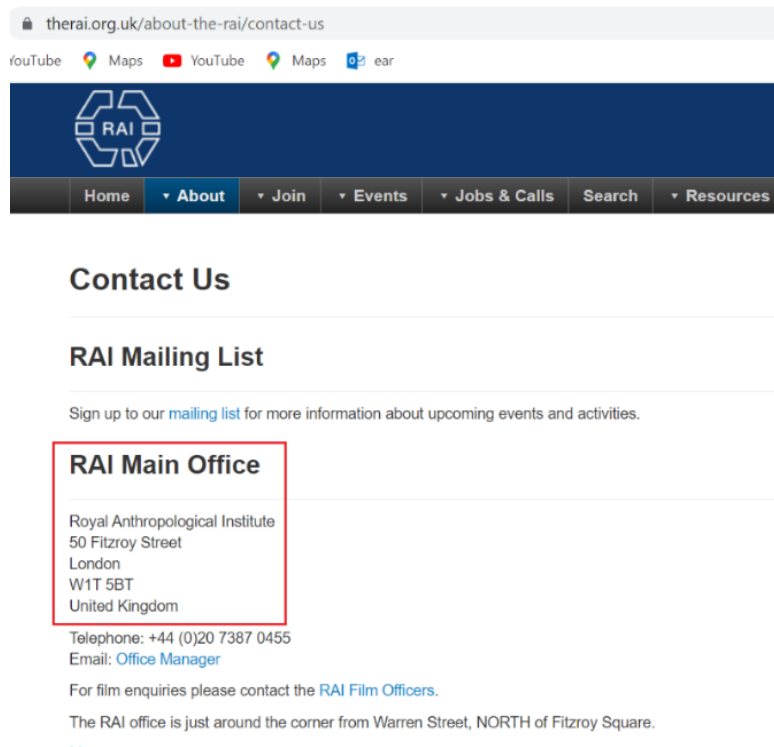
Spóźniona dedykacja:

**Dla Pana Profesora PUNO
Bolesława Indyka
oraz Jego Rodziny
Stanisław Zawiślak**

Była też członkiem wielu towarzystw naukowych, w tym m.in.: londyńskiego Zrzeszenia Polskich Profesorów i Wykładowców na Obczyźnie, paryskiego Towarzystwa Historyczno-Literackiego, czy

i sowietolog. Studiował na Uniwersytecie Moskiewskim na Wydziale Prawnym, obejmującym wówczas całość nauk społecznych, w tym ekonomię. Po przewrocie bolszewickim (rewolucji październikowej) opuścił Moskwę. Związany już wcześniej z ruchem niepodległościowym, w 1919 został komendantem POW w **Inflantach**, a po przedostaniu się do Wilna wziął udział w walkach z Armią Czerwoną. Od maja 1920 w składzie oddziału, który w październiku tego roku wziął udział w tzw. buncie zorganizowanym przez gen. Lucjana Żeligowskiego. Kawaler Krzyża Walecznych. >>>

Royal Anthropological Institute (RAI, nie mylić z telewizją włoską) of Great Britain and Ireland.

Instytucja ta istnieje do dziś.

Eseista nie usłyszał o Niej (o Bohaterce odcinka) w szkole, bo ma 68 lat. W czasach socjalizmu kłamano – jak z nut – na temat tzw. kapitalistycznej/przedwojennej Polski, osiągnięcia ówczesnych polskich naukowców nie pasowały do tejże „narracji”, a już zupełnie nie do zaakceptowania było jak wiele kobiet było wybitnych, dlatego warto przypomnieć POSTAĆ Bohaterki.

Przedwojenne profesorki z Polski przedstawiono w odcinkach: 1 (z Francji), 2,7,30, 31, 46, 54, 66, 68, 134, 152, 160, 166 oraz 172, a będzie o nich jeszcze wiele kolejnych odcinków, wiele ... tak jak Cezaria zupełnie nieznanymi.

Zestawione publikacje są polecane, a poprzez scholargoogle można wyklikać wiele innych związanych z Heroiną artykułów naukowych, z których kilka zestawiono poniżej.

DODATEK specjalny no 1

https://pl.wikipedia.org/wiki/Instytut_Naukowo-Badawczy_Europy_Wschodniej;

Cytat z tej strony:

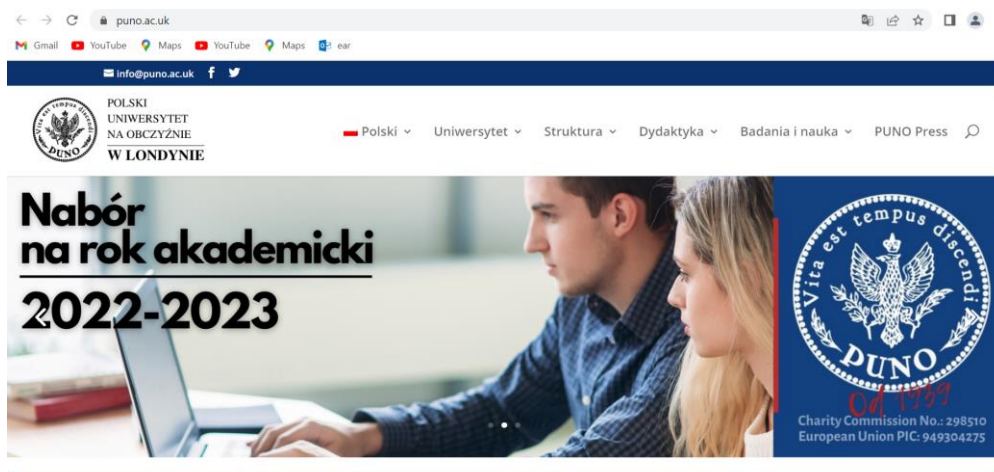
Instytut Naukowo-Badawczy Europy Wschodniej – wschodnioznawczy i **sowietologiczny** ośrodek naukowo-badawczy działający w latach 1930–1939 w Wilnie przy Uniwersytecie Stefana Batorego, ale posiadający autonomię i samorządność. Przy instytucie działała Szkoła Nauk Politycznych o statusie uczelni prywatnej. Instytut mieścił się w gmachu Biblioteki Wróblewskich w Wilnie.

Instytut zainaugurował działalność 23 lutego 1930. Powstał w rezultacie współpracy trzech osób: Stefana Ehrenkreutza, historyka prawa, badacza instytucji ustrojowych Wielkiego Księstwa Litewskiego, Janusza Jędrzejewicza, ówczesnie podsekretarza stanu w Prezydium Rady Ministrów i Witolda Staniewicza, specjalisty ekonomiki rolnej, ministra reform rolnych (1926-1928) w rządach, Kazimierza Bartła, rektora USB w latach 1934–1935. Prezesem Instytutu został profesor Jan Michał Rozwadowski, a po jego śmierci (1935) profesor Stanisław Kętrzyński. **Prezesem Zarządu** Instytutu przez cały okres jego istnienia był Stefan Ehrenkreutz i to on właściwie stworzył cały Instytut.

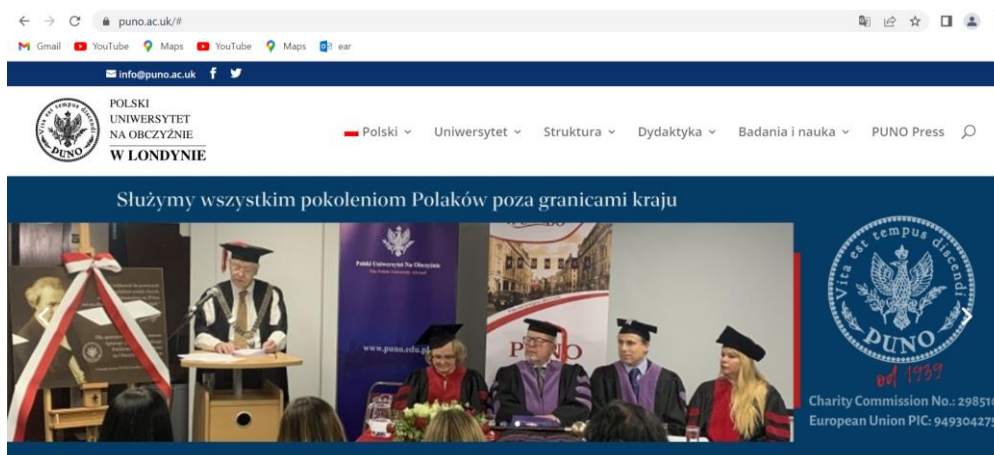
Literatura

- [Marek Kornat](#), ***Polska Szkoła Sowietologiczna 1930-1939***, Kraków 2003; Wyd. [Arcana](#), [ISBN 83-89243-30-X](#).
- Marek Kornat, [Instytut Naukowo-Badawczy Europy Wschodniej w Wilnie \(1930-1939\) i jego wkład w rozwój polskiej sowietologii](#) w: [Kwartalnik Historyczny](#), Rocznik CVII. Warszawa 2000. z.3, s. 42–89.

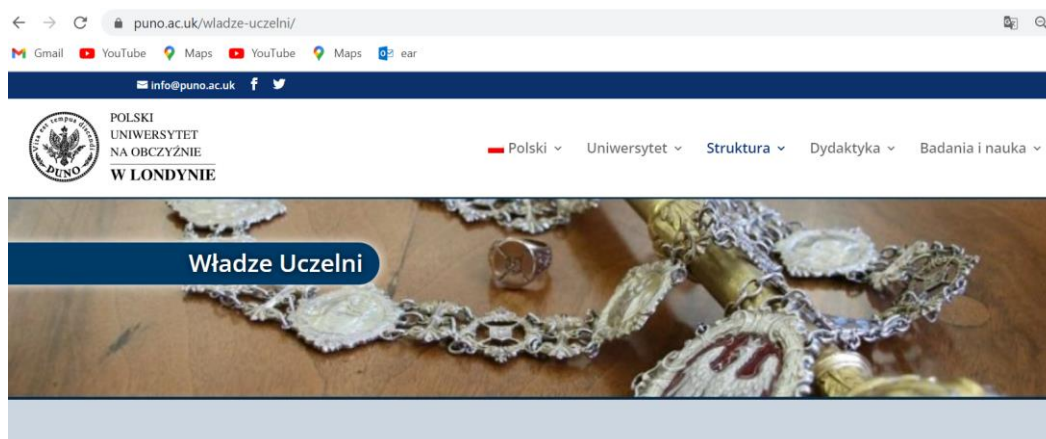
Dodatek nr 2: PUNO

PUNO nadal działa – stronę otwierano 13/03/2023.

Mają tradycyjne stroje akademickie.

Rektor: prof. dr Włodzimierz Mier-Jędrzejowicz

Prorektor: prof. dr n. zdr. Grażyna Czubińska

Prorektor ds. międzynarodowych: prof. Michael Fleming

Prorektor ds. prawnych: prof. dr. hab. Waldemar Gontarski

Władze aktualnie są jak na 'printscreenie'.

https://puno.ac.uk/wp-content/uploads/2022/05/PUNO80_BROSZURA.pdf; **plik on-line** o 80 rocznicy działalności tej Uczelni!!! Obchodzonej w 2019 roku. Wśród gości m.in. Pani Ambasador Anna Maria Anders.

Zdjęcie:

1939 - 2019

Prof. dr Oskar Halecki
1939-1940

Prof. dr Tadeusz Brzecki
1949-1958

Pierwsi Rektorzy PUNO

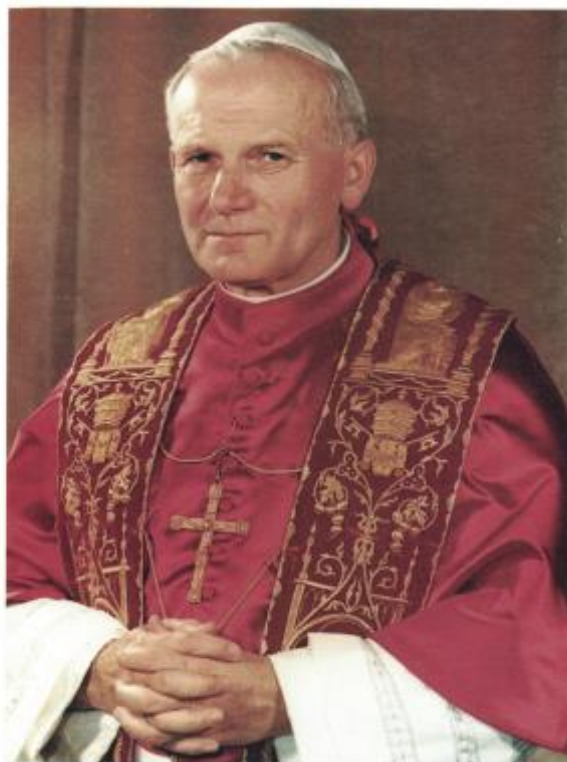
PUNO powstał – organizował się we wrześniu 1939r. w Paryżu. Zgłosiło się ok. 80 polskich profesorów. Ale przeniesiono „na szczęście” akcję/lokalizację do Londynu. Rok akademicki zainaugurowano **1 grudnia 1939r.**, właśnie w LONDYNIE. Zatem w 2024, za rok, będzie Jubileusz 85-lecia tego UNIwersytetu.

The screenshot shows the website puno.ac.uk/doktorzy-honoris-causa/. The header includes the PUNO logo and the text "POLSKI UNIwersYTET NA OBCZYŻNIE W LONDYNIE". The main content area features a large photo of a ceremony with the text "Doktorzy Honoris Causa" overlaid. Below the photo, there is a quote from Prof. Zbigniew Brzeziński, London 2005.

„PUNO has a special symbolic and emotional significance for me: it stood out for several decades as the only authentically free expression of Poland's intellectual tradition. Your voice was a constant reminder that free thought is essential component of political freedom...”

Prof. Zbigniew Brzeziński, Londyn 2005

Na stronie można przeglądnąć listę osób DOCTORÓW HONORIS CAUSA,
mamy u dołu opinię słynnego prof. Zbigniewa Brzezińskiego
(profesora nauk politycznych na Uniwersytecie Columbia oraz Uni. Johna Hopkinsa w USA)

25

Wspólnocie Polskiego Uniwersytetu na Obczyźnie,
z okazji 50-lecia istnienia, składam wyrazy uznania i
z serca błogosławię na dalszą owocną działalność naukową
i dydaktyczną.

Watykan, 7 kwietnia 1989 r.

**WARTO PRZECZYTAĆ TĘ ROCZNICOWĄ PUBLIKACJĘ,
Uczelnię znał i bardzo cenił Św. Jan Paweł II**

Literatura (inna) //warto kliknąć na scholargoogle na hasło „PUNO Londyn”//

- Judycki Z.A., *Polski Uniwersytet Na Obczyźnie w Londynie – Słownik biograficzny pracowników naukowych*, PUNO, Londyn 2008.
- LANGE, RODERYK. Etnografia i etnologia na Polskim Uniwersytecie na Obczyźnie (PUNO) w Londynie. *Lud*, 2005, 89: 225-235. //zatem także o Cezarii, jest inne Jej zdjęcie, dostępny on-line.
- CZUBIŃSKA, Grażyna. PUNO–Niepodległa uczelnia polska poza Polską. *Zeszyty Naukowe PUNO*, 2019, 171-185.

-
- [file:///C:/Users/Stan/Downloads/greg,+%7B\\$userGroup%7D,+24_Wasiak-TaylorXXX.pdf](file:///C:/Users/Stan/Downloads/greg,+%7B$userGroup%7D,+24_Wasiak-TaylorXXX.pdf);
 -

„Wspomnienie o Prof. Alicji Moskalowej (1928-2020)”;
Prorektorze PUNO:

„Na PUNO pełniła wiele funkcji – prodziekana i dziekana Wydziału Humanistycznego, a następnie Prorektora PUNO” !!

Znalazłszy się pod koniec lat 50. minionego wieku na zachodzie Europy, Alicja Moskalowa skorzystała z danej jej przez los wyjątkowej okazji i z pełnym samozaparciem poznawała bogate obszary literatury polskiej diaspory, a przy tym wielu emigracyjnych twórców. Jej opracowaniom krytycznym, komentarzom, konferencyjnym referatom, eseistyce, felietonom drukowanym w polskiej prasie (i nie tylko), a także wykładom na Wydziale Humanistycznym PUNO i w brytyjskich szkołach, zawdzięczamy utrwalenie bogactwa tej literatury w czasach, kiedy książka emigracyjna było w PRL zakazana.

Z wszystkich kierunków w polskiej literaturze najbardziej unodała sobie auten

LINKI I INNE PUBLIKACJE

<https://rme.cbr.net.pl/index.php/archiwum-rme/920-styczen-luty-nr-95/swiat-kobiet>; informacje.

<https://www.polskipetersburg.pl/hasla/polska-kadra-i-studenci-instytutu-technologicznego-w-petersburgu>; Petersburg oraz o Polakach!!!

<https://www.rme.cbr.net.pl/index.php/kobiety-polskiej-wsi-portrety/1375-cezaria-anna-baudouin-de-courtenay-vasmer-ehrenkreutz-jedrzejowiczowa-pierwsza-kobieta-rektor>; biografia Bohaterki.

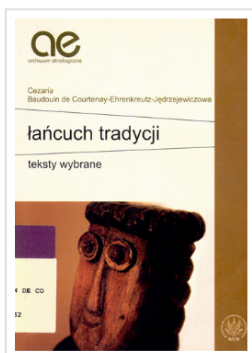
1. Zamojska D.: **Cezaria** Anna Baudouin de Courtenay-Vasmer-Ehrenkreutz-Jędrzejowiczowa (1885-1967). Nauka i Szkolnictwo Wyższe, 2011 nr 2.
[file:///C:/Users/Stan/Downloads/Cezaria Anna Baudouin de Courtenay .pdf](file:///C:/Users/Stan/Downloads/Cezaria%20Anna%20Baudouin%20de%20Courtenay.pdf); wersja on-line – poprzez scholargoogle.
2. Sokolewicz Z., **Cezaria** Anna Baudouin de Courtenay – Vasmer -Ehrenkreutz – Jędrzejewiczowa 1885–1967 [w:] Portrety Uczonych. Profesorowie Uniwersytetu Warszawskiego 1915–1945, A–Ł, Monumenta Universitatis Varsoviensis, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2016.
3. RAK, Maciej. *Materiały do dziejów polskiej dialektologii i etnologii: listy Cezarii Baudouin de Courtenay-Ehrenkreutz-Jędrzejewiczowej, Adama Fischera, Antoniego Kaliny, Izydora Kopernickiego, Kazimierza Nitscha, Seweryna Udzieli, Juliusza Zborowskiego*. Kraków: Księgarnia Akademicka, 2018.
4. ZADROZYNSKA-BARAŁCZ, A. N. N. A. Fenomenologiczna koncepcja historii i kultury. Zastosowanie w polskich badaniach etnograficznych. 1968.
<https://zbiory.cyfrowaetnografia.pl/public/571.pdf>; on-line.
5. PRZENIOSŁO, Małgorzata. **Polki w Londynie** – aktywność społeczna i polityczna w instytucjach polonijnych po II wojnie światowej. In: *Drogi kobiet do polityki (na przestrzeni XVIII–XXI wieku)*, pod red. Teresy Kulak i Małgorzaty Dajnowicz. Komisja Historii Kobiet Komitetu Nauk Historycznych PAN, 2016. p. 365-388.
[https://repozytorium.uwb.edu.pl/jspui/bitstream/11320/11171/1/M_Przenioslo Polki w Londynie.pdf](https://repozytorium.uwb.edu.pl/jspui/bitstream/11320/11171/1/M_Przenioslo_Polki_w_Londynie.pdf); on-line, super sprawa iż czasopisma są darmowo udostępniane!!!!
6. ENGELKING, Anna. Z dziejów wileńskiego ośrodka etnograficznego w dwudziestoleciu międzywojennym. W stronę profesjonalnych badań terenowych pogranicza polsko-litewsko-białoruskiego. *W krainie wielu tradycji. Badania etnograficzne na pograniczu polsko-litewsko-*

białoruskim w XX i początkach XX wieku. – Warszawa-Suwałki, 2014, 9-38.

integro.ciniba.edu.pl/integro/search/description?bID=19&_lang=&q=cezaria&index=4&f6%5B0%5D=Baudouin+de+Courtenay-Ehrenkre...

YouTube Maps YouTube Maps ear

1.

Tytuł pełny:

Łańcuch tradycji : teksty wybrane / Cezaria Baudouin de Courtenay-Ehrenkreutz-Jędrzejewiczowa ; wybór Lech Mróz i Anna Zadrożyńska

Wydawca: Warszawa : Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego

Rok wydania: 2005

Seria: Archiwum Etnologiczne / Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Warszawskiego

Temat: Baudouin de Courtenay-Ehrenkreutz-Jędrzejewiczowa, Cezaria (1885-1967) - bibliografia. Kultura ludowa - Polska. Etnologia - metodologia. Etnologia - Litwa.

7. STELMASIAK, Izabela. Polityczna i pedagogiczna aktywność Janusza Jędrzejewicza na emigracji (1939–1951). *Biuletyn Historii Wychowania*, 2009, 25: 33-62.
8. WOJAKOWSKA, Lilianna Dorak, et al. Relacje pomiędzy kulturą, a etnicznością a w tekstach Cezarii Anny Baudouin de Courtenay-Ehrenkreutz-Jędrzejewiczowej. *Politeja-Pismo Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego*, 2014, 11.31: 65-91.
9. **CEZARIA, Baudouin de Courtenay-Ehrenkreutz-Jędrzejewiczowa. Wskazówki dla zbierających przedmioty dla Muzeum Etnograficznego Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie, w: tejże. Łańcuch tradycji: teksty wybrane, 1926, 49-66.**

ZDJĘCIA PRZY OKAZJI

Narodowe Archiwum Cyfrowe

Cezaria Baudouin de Courtenay - etnolog, profesor Uniwersytetu Wileńskiego.
Fotografia portretowa z profilu w uroczystym stroju akademickim.

Narodowe Archiwum Cyfrowe

Otwarcie wystawy przez ministra wyznań religijnych i oświecenia publicznego Wacława Jędrzejewicza. **Wacław Jędrzejewicz** (urodził się 29.01.1893 w Spiczyńcach, zmarł 01/12/1993 w Cheshire, o wiele później niż brat) – polski działacz niepodległościowy, dyplomata, polityk, historyk, generał brygady Wojska Polskiego, **brat Janusza Jędrzejewicza, majora Wojska Polskiego i premiera II RP.**

Mąż BOHATERKI – PREMIER RP

Narodowe Archiwum Cyfrowe

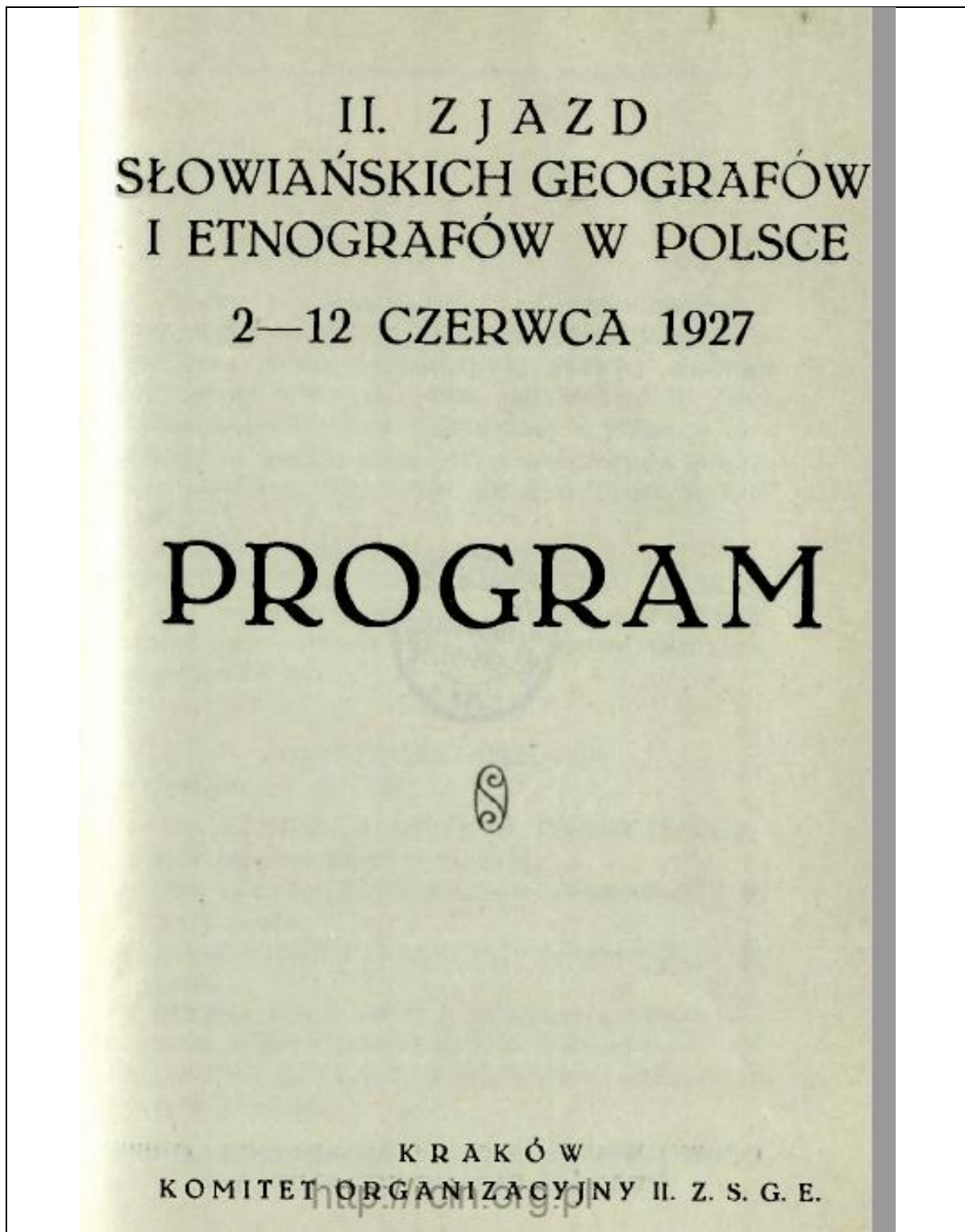
Narodowe Archiwum Cyfrowe

Powitanie premiera **Janusza Jędrzejewicza (4. z lewej)** na Dworcu Głównym przez ministra komunikacji Michała Butkiewicza (2. z lewej), wojewodę Władysława Jaroszewicza (2. z prawej).

Narodowe Archiwum Cyfrowe

Wysoki Komisarz Ligi Narodów w Wolnym Mieście Gdańsku Helmer Rosting (w okularach) na audiencji u premiera Janusza Jędrzejewicza.

<https://rcin.org.pl/dlibra/publication/19065/edition/25282?language=pl>; tu można otworzyć cały ten archiwalny dokument!!! Dokument został ściągnięty oraz przeczytany przez eseistę – jest wydany w dwóch językach po polsku oraz po francusku. Oprócz tego wydano: **Przewodnik Kongresowy II. Zjazdu Słowiańskich Geografów i Etnografów w Polsce 1927 roku**, pod redakcją LUDOMIRA SAWICKIEGO (1884 - 1928).

https://fbc.pionier.net.pl/search#fq={!tag=dcterms_accessRights}dcterms_accessRights%3A%22Dost%C4%99p%20otwarty%22&q=id%3Annp9nRh; niestety nie otwiera się – 13/03/2023.

Wtorek, 7. czerwca 1927.

WILNO

(przyjazd 9.15).

KOMITET MIEJSCOWY:

WŁADYSŁAW RACZKIEWICZ, Wojewoda Wileński,
Przewodniczący,
Dr. BRONISŁAW RYDZEWSKI, Profesor Uniwersytetu
Stefana Batorego, Sekretarz.

Członkowie:

WITOLD BANKOWSKI, Prezydent Miasta,
Kapitan BRONIEWICZ, Prezes Towarzystwa Ochrony
Zabytków Historycznych Trok,
Generał STANISŁAW BURHARDT-BUKACKI,
Dr. C. EHRENKREUTZOWA, Profesor Uniwersytetu
Stef. Batorego,
Dr. M. LIMANOWSKI, Profesor Uniwersytetu Stefana
Batorego,
Pułkownik PASŁAWSKI, Dowódca IV. Brygady K. O. P.
Prof. Dr. ST. PIGOŃ, Rektor Uniwersytetu Stefana
Batorego,
Dr. JAN PRÜFFER, Profesor Uniwersytetu Stefana
Batorego.

To cudowne iż dokument zdigitalizowano
i dziś możemy go w całości czytać. Pani Profesor Preuffer jest bohaterką innego odcinka.

Zgodnie z postanowieniem I. Zjazdu Słowiańskich Geografów i Etnografów, odbytego w roku 1924 w Pradze, oraz Komisji Geograficznej Polskiej Akademii Umiejętności z listopada 1926 odbędzie się II. Zjazd Słowiańskich Geografów i Etnografów w Polsce w czasokresie od 2—12 czerwca 1927 z tem, że jego inauguracja nastąpi w Warszawie, zaś zakończenie w Krakowie.

Protektorat nad Zjazdem raczył objąć
PAN PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.
Dla przeprowadzenia prac przygotowawczych utworzył się z ramienia Polskiego Komitetu Geograficznego Narodowego

PTNO = Polskie Towarzystwo Naukowe na Obczyźnie

ptno.org/odczyt-prof-dr-inz-boleslawa-indyka/

ips YouTube Maps ear

Prof. dr inż. Bolesław Indyk przed odczytem

Eseista mieszkał w domu profesora w 1993 roku, podczas stypendium TEMPUS-a w Glasgow (University of Strathclyde).

secure | ptno.org/odczyt-prof-dr-inz-boleslawa-indyka/

Maps YouTube Maps ear

Polskie Towarzystwo Naukowe na Obczyźnie

Lokalizacja | Napisz do nas | Linki | Polityka prywatności

Odczyt prof. dr inż. Bolesława Indyka

We czwartek 27 maja 2010 o godz. 19:00w ramach regularnych Spotkań „Czwartki 4You” popularyzujących różne aspekty techniki i nauki, organizowanych przez Stowarzyszenie Techników w Wielkiej Brytanii (STP) członek STP i równocześnie wiceprezes Polskiego Towarzystwa Naukowego na Obczyźnie, prof. dr inż. Bolesław Indyk wygłosił odczyt w Sali Szaflarowej w POSK-u, na temat:Religia i Nauka Współczesna.

Prof Indyk, obecnie emerytowany, jest specjalistą w zakresie inżynierii materiałowej. Ma w swoim dorobku naukowym i inżynierskim wiele prac w dziedzinie materiałów ogniotrwałych, materiałów półprzewodnikowych i procesów wysoko temperaturowych. Związany był przez długie lata z Imperial College, Strathclyde University i Politechniką Łódzką, Polskim Uniwersytem na Obczyźnie oraz z Polską Akademią Nauk. Były delegat Rządu II RP na Szkocję, obecnie udziela się społecznie w ZHP w Wielkiej Brytanii, Stowarzyszeniu Polskich Kombatantów oraz w Polskiej Macierzy Szkolnej.

W swoim bardzo ciekawym i niekonwencjonalnym, jak na inżyniera, odczycie poruszył zagadnienia, którymi interesuje się bardzo wielu ludzi, jeśli nie cały świat. Stąd wysoka frekwencja na odczycie, bo przyszło Go posłuchać i wziąć udział w dyskusji ponad 30 osób.

szukaj

najnowsze wydarzenia

- Plany Młodych Polskich Naukowców
- Żegnamy mgr Ludwika Maika – długoletniego skarbnika PTNO
- Mowa Dr. Andrzeja Suchcitz na pogrzebie Ludwika Maika w kościele Chrystusa Króla na Balham
- Żegnamy płk prof. dr Tomasza Piesakowskiego
- Protokół z Walnego Zebrania PTNO – 2017

PUNO

old.puno.ac.uk/kadra/

mail YouTube Maps YouTube Maps ear

PUNO 1939-2019: 80 lat tradycji w kształceniu Polaków poza Polską

80 lat PUNO

Polski Uniwersytet Na Obczyźnie

The Polish University Abroad in London

1939 - 2019

f t b e

Charity Commission No. 298510 | European Union PIC: 949304275

Aktualności | **Uniwersytet** | Rekrutacja 2021/22 | Dydaktyka | Badania i Nauka | Kontakt

Uniwersytet

- Tradycje
- Darczyńcy
- Senat
- Struktura
- Kadra

Kadra

PROFESOR HONOROWY:

prof. Jerzy Wyrozumski

PROFESOROWIE AFILIOWANI:

prof. dr hab. Jolanta Chwastyk-Kowalczyk
 prof. dr Ewa Lewandowska-Tarasiuk
 prof. dr hab. Mirosław Matyja
 prof. dr hab. Elżbieta Perzycka

old.puno.ac.uk/kadra/

YouTube Maps YouTube Maps ear

Aktualności **Uniwersytet** Rekrutacja 2021/22 Dydaktyka Badania i Nauka

Koło Naukowe

75-lecie PUNO

O Wydawnictwie

Partnerzy

Zakład Nauczania Języka i Kultury Polskiej

Informacje ogólne

Oferta

Pracownicy

Opinie

Przydatne strony

Jesteśmy organizacją charity, zarejestrowaną w Wielkiej Brytanii. Możesz wspierać dalszy

PROFESOROWIE WIZYTUJĄCY:

prof. dr hab. Paweł Boski

prof. dr hab. Maria Gańczak

prof. dr hab. inż. Zuzanna Goluch

prof. dr hab. Aleksandra Łukaszewicz Alcaraz

prof. dr hab. Szymon Kawalla

prof. dr hab. Jan Łaszczyk

prof. dr hab. Anna Seretny

PROFESOROWIE MIANOWANI PUNO:

prof. dr Włodzimierz Bronic-Czerechowski

prof. dr Ryszard Chmielowiec

prof. dr n. zdr. Grażyna Czubińska

prof. Michael Fleming

prof. dr hab. Eugeniusz Kruszewski

prof. dr Włodzimierz Mier-Jędrzejowicz

prof. Anna Maria Stańczyk

prof. dr Stefan Stańczyk

prof. dr Nina Taylor-Terlecka

wyszukiwarki Ya x | PUNO Bolesław Indyk Glasgow - x | Kadra - Polski Uniwersytet Na Ob x +

old.puno.ac.uk/kadra/

Maps YouTube Maps ear

Aktualności **Uniwersytet** Rekrutacja 2021/22 Dydaktyka **Badania**

Donate

VISA

prof. dr mikołaj ryzyski

PROFESOROWIE EMERITUS:

† prof. Zofia Butrym

prof. dr Bolesław Indyk

† prof. dr Tomasz Piesakowski

† prof. dr Alicja Moskal

DOKTORZY:

dr Przemysław Cizek

dr hab. Ewa Danowska

dr Justyna Gorzkowicz

dr Joanna Janicka

dr Eliza Kącka

dr Sławomir Krzyśka

dr Magdalena Łuźniak-Piecha

dr Teresa Naidoo

dr Joanna Rzepa

dr Żaneta Steffek

dr Agnieszka Szajner

dr Joanna Talewicz-Kwiatkowska

dr Marian Zastawny

dr Magdalena Zegarlińska

[https://old.puno.ac.uk/tradycje/;](https://old.puno.ac.uk/tradycje/)
wiele ciekawych informacji „u źródła”

**POLSKI UNIWERSYTET NA OBCYZŹNIE:
HISTORIA, TERAŹNIEJSZOŚĆ I PRZYSZŁOŚĆ**

Prof. dr hab. Halina Taborska

HISTORIA

Jest grudzień 1939, dobiega końca pierwszy wojenny rok, powstaje pierwszy polski uniwersytet poza granicami podbitego kraju. Rozpoczyna się 75 lat historii najmniejszej polskiej placówki szkolnictwa wyższego, której losy są dramatycznie i nierozłącznie związane z losami Polski. W nocy z 17 na 18 września 1939 r. Rząd Drugiej Rzeczypospolitej opuszcza kraj. Uchodzi też z Polski paruset pracowników naukowych polskich uniwersytetów. Około 80 profesorów i docentów oraz 60 asystentów połączy niebawem swoje losy z polskim uniwersytetem poza krajem. Toczy się pospieszny i trudny proces formowania rządu na uchodźstwie - następcą internowanego w Rumunii prezydenta Ignacego Mościckiego, Władysław Raczkiewicz, powierza utworzenie rządu generałowi Władysławowi Sikorskiemu.

Nowy rząd, zaprzysiężony w alianckim Paryżu w dniu 1 października 1939 ma wśród swych zadań programowych powoływanie oraz kontrolowanie instytucji użyteczności publicznej, wspomagających żołnierzy i ludność cywilną, w tym także - w zakresie edukacji. Natomiast zadaniem polskich akademików jest jak najszybsze utworzenie szkoły wyższej, aby umożliwić kontynuację lub rozpoczęcie studiów tym, którym uniemożliwił to wybuch wojny i klęska wrześniowa.

pressto.amu.edu.pl/index.php/nsw/article/view/3245

uTube Maps YouTube Maps ear

Polski Zarejestruj

Nauka i Szkolnictwo Wyższe

START AKTUALNY NUMER ARCHIWUM OGŁOSZENIA O CZASOPIŚMIĘ SZUKAJ

Nr 2(38) (2011)

Cezaria Anna Baudouin de Courtenay - Vasmer-Ehrenkreutz-Jędrzejewiczowa (1885-1967)

ORYGINALNY ARTYKUŁ NAUKOWY

Opublikowane 2011-01-01

Dorota Zamojska

Tu mamy artykuł o naszej Bohaterce, gdzie podano jeszcze jedno Jej nazwisko. Dalej WILNO

Książki o mężu Bohaterki oraz o Uniwersytecie Wileńskim

www.gsw.gda.pl/content/stefan-ehrenkreutz-historycy-prawa-okresu-dwudziestolecia-międzywojennego-w-70-rocznicę

Gmail YouTube Maps YouTube Maps ear

GSW
GDAŃSKA SZKOŁA WYŻSZA

O uczelni Oferta edukacyjna Podyplomowe / Szkolenia Zapisy Wydarzenia Student Kontakt

Batorego w Wilnie

0 review(s) | Add your review

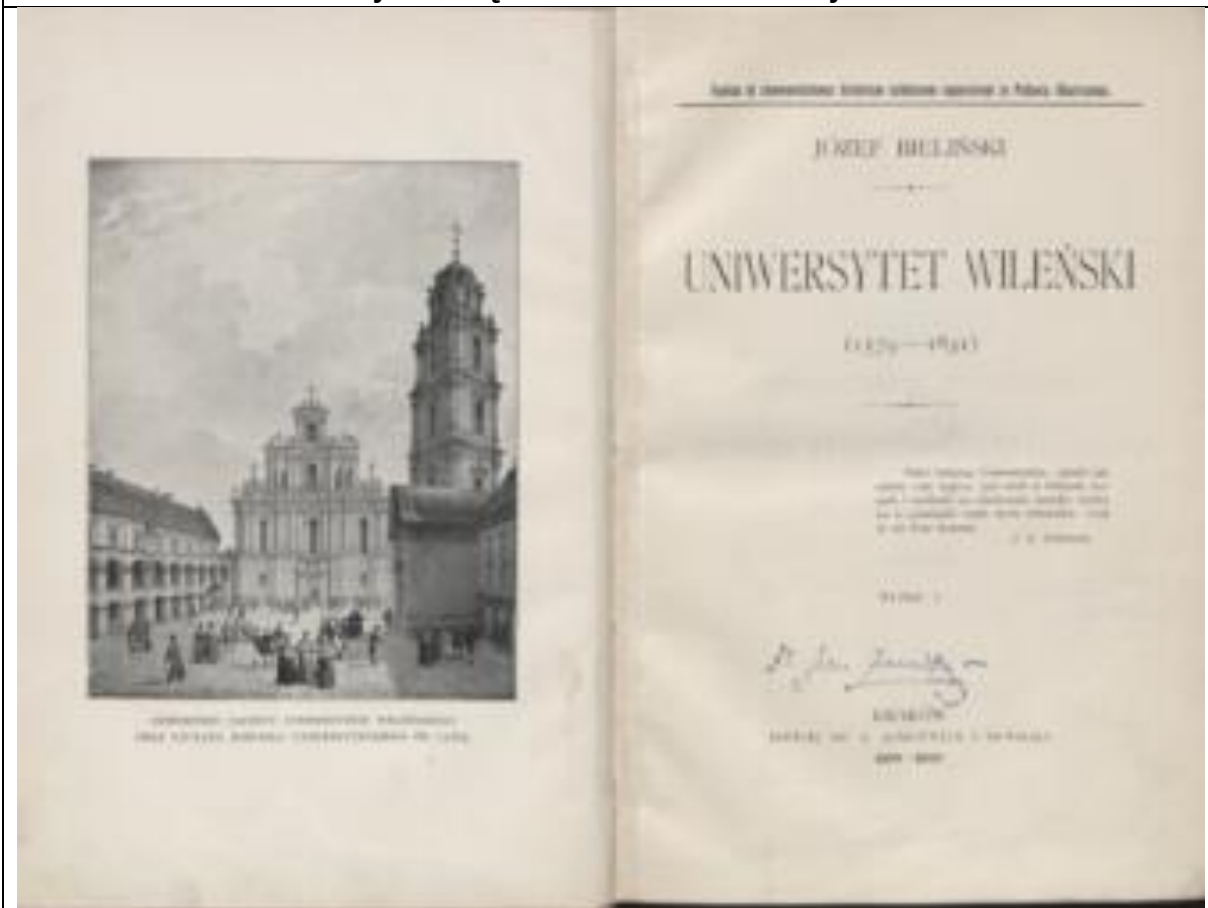
Stefan Ehrenkreutz i historycy prawa okresu dwudziestolecia międzywojennego. W 70. rocznicę śmierci ostatniego Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie, praca zbiorowa, Przemysław Dąbrowski, Dariusz Szpoper (red.), Gdańsk 2016, Wydawnictwo GSW, ISBN 978-83-89762-76-4. Stron 326, format 17x24 cm (B5), cena: 34,00 zł

34,00 zł

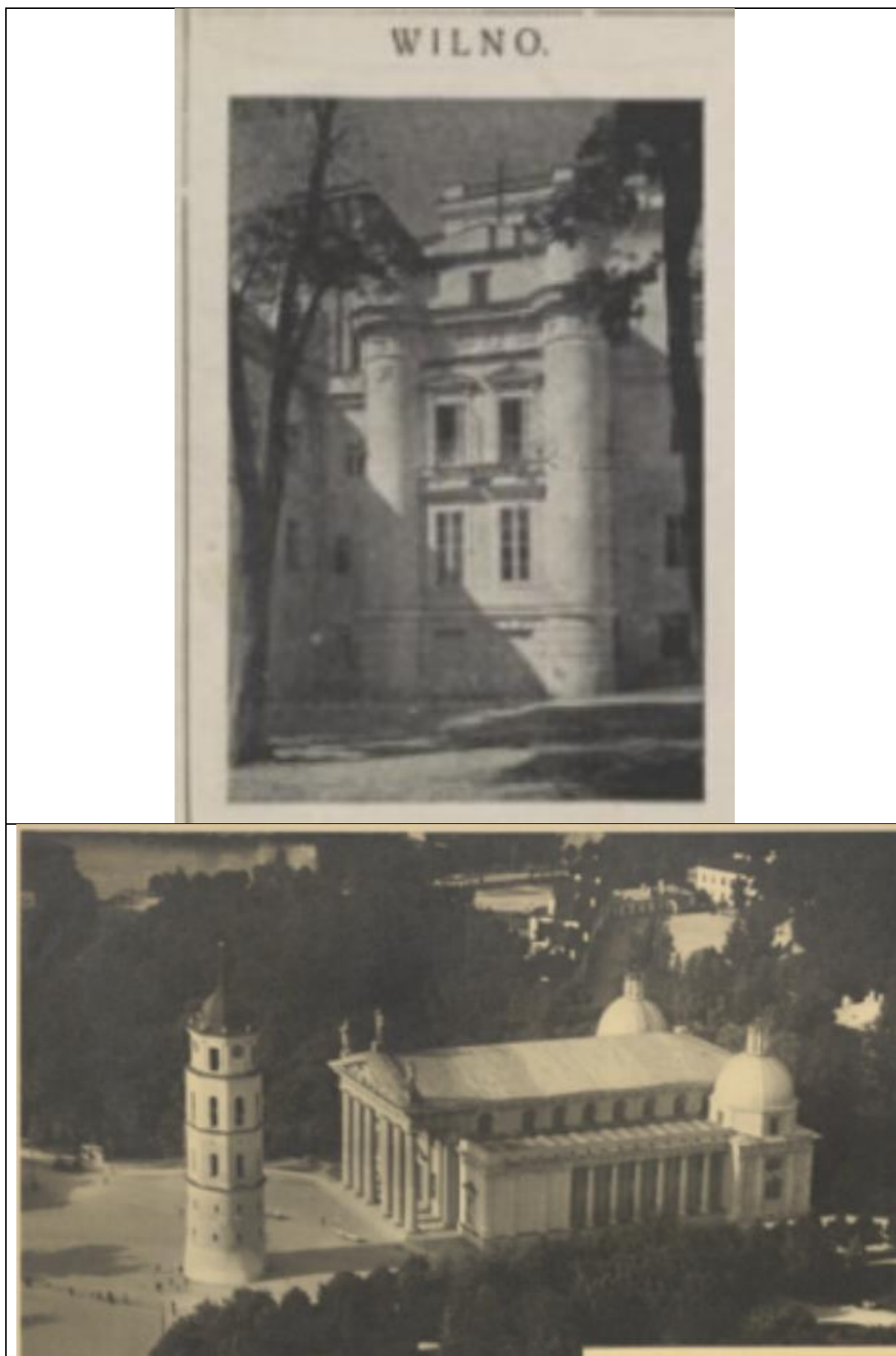
Dyscyplina: Prawo
Nr katalogowy: 076

PRACA ZBIOROWA

Publikacja o mężu Bohaterki – niżej WILNO

MUZEUM ETNOGRAFICZNE W WARSZAWIE

Państwowe Muzeum Etnograficzne w Warszawie
ul. Kredytowa 1, 00-056 Warszawa. 22 827 76 41 sekretariat@ethnomuseum.pl

ethnomuseum.pl

Godziny otwarcia: PON: Zamknięte Cennik PL A+ A A-

Muzeum Etnograficzne Muzeum dla Dzieci Program Usługi dodatkowe

18.10.2022 - 29.10.2023

ETNOGRAFIKI, ANTROPOLOŻKI, PROFESORKI

Wystawa czasowa

Otwierano stronę dnia 13/03/2023 – jest wystawa „à propos” naszej serii; czynna do października 2023, może zdążyć dojechać – może powstanie odcinek specjalny???

ethnomuseum.pl

Godziny otwarcia: PON: Zamknięte Cennik PL A+ A A-

Muzeum Etnograficzne Muzeum dla Dzieci Program Usługi dodatkowe

14.03.2023 Wydarzenie

SEZAMIE OTWÓRZ SIĘ

Oprowadzanie po galerii afrykańskiej

15.03.2023 Wydarzenie

Anatki Zolozypiecki

Oprowadzanie po wystawie

16.03.2023 Wydarzenie

MALARZYN APARTER
MIKROLOTER
KUNSTLER
НАДХУДОЖНИКАМИ

Premiera najnowszo katalogu Nikifora

16.03 - 16.04.2023 Wystawa

Krótką historia...

18.03.2023 Wydarzenie

Oprowadzanie po wystawie „Krótką

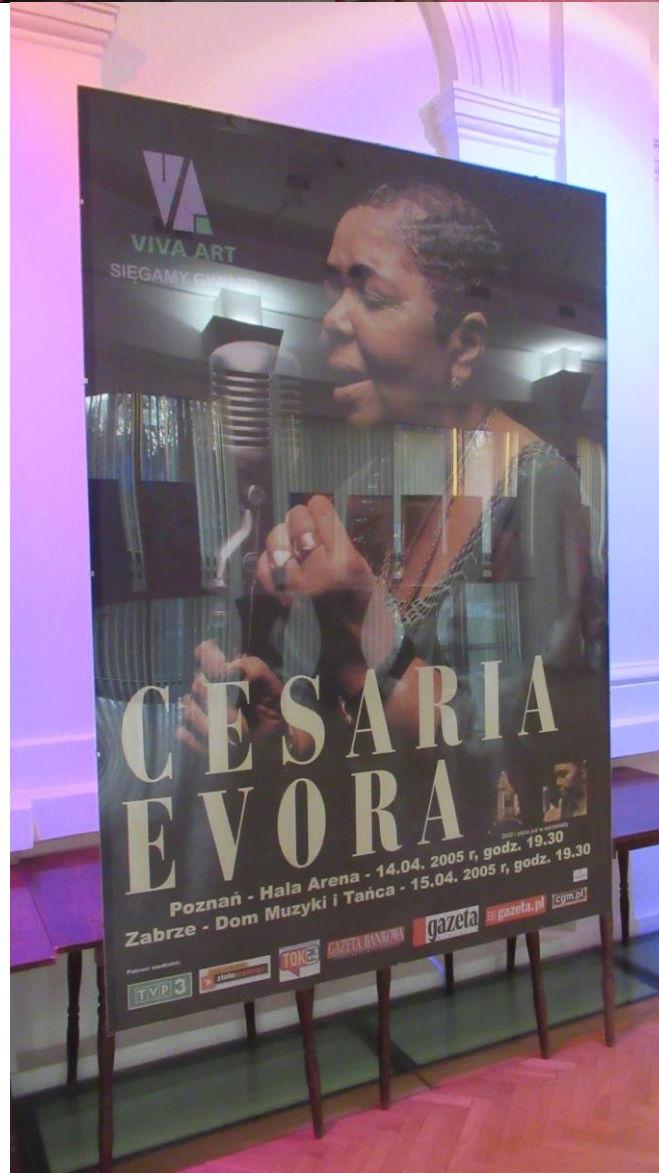
Są działy japoński, afrykański,
meksykański,
nowoczesny „etnodizajn”

Rzadkie imię CEZARIA/Cesaria

Rzeźba w Pałacu w Pszczynie

Zdjęcia eseista Stan Zawiślak, oraz NAC i POLONA.